

Tað órógvar tá linjan verður brotin

Fótbóltur: Staðfestingin av, at ein dómari hevur givið ein lítlan triðing av teimum í alt 26 reyðu kortunum, sigur, at dómarnir síggja tað, sum gongur fyr seg, við ymiskum eygum

Tað eru ikki so ógvuliga nógv ár síðani, at tað var neyðugt hjá ÍSF at heita á menn, sum meiri ella minni beinleiðis vóru knýttir at einum felagi, um at døma, har teirra lið var annar parturin.

Tað sigur seg sjálvt, at tað var ikki altíð, at hetta spældi so væl av, og tosar tú við tey, sum fylgdu við í fótbólti fyrri einari fjórðings öld síðani og meiri enn tað, so vita tey nógv søgur um hendingar, ið stóðust av, tá teir á øðrum liðnum ikki vóru nøgdir við tað, sum svartklæddi maðurin á vøllinum avrikaði.

Nú er hetta søga, túbetur.

FSF hevur seinnu árinu gjørt rættuliga fitt fyrri at skapa karmar fyrri útbúgving av dómurum, dómarafelag er stovnað, og dómarnir – nógvir av teimum sum døma í 1. deild taka uppgávuna í stórum álvara – vilja sjálvir verða loystir heilt frá feløgnum.

Í FSF siga teir seg væl skilja hetta ynskið, men higartil hava teir ikki viljað slept tilknýttinum, tí teir halda ikki, at dómaraendurnir er so fjølmentur og væl fyrri á annan hátt, at ábyrgdin fyrri at døma og veitra heilt skal takast frá feløgnum.

Fleiri av toppdómurum hava tikið til, at tað í prin-

sippinum skuldi verið soleiðis, at allir dómarnar skuldu kunna døma allar dystir, og somu dómarnar siga, at eingin kritikur sviður so nógv, sum tá tað verður sagt, at ein dómari dómir tvey lið upp á ein máta, fyrri at eitt annað lið, og helst tað, sum dómarnir hevur sín uppruna í, skal fáa ágóðan av dómningi. Dómarnir halda tað vera púra burturvið at ákæra ella iltonkja teir fyrri, at teir brúka tíð og orku uppá dómninga fyrri at vinna einum felagi fyrimun. Allir dómarnar fara á vøllin við tí fyrri eyga, at teir skulu gera sít besta, og tað gera teir hvørja ferð.

um Danmark og Suðrafrika. Tað var ilt at síggja, hvat hann vísti tveimum dómum av vøllinum fyrri, og frásøgumaðurin í sjónvarpinum kallaði hann fyrri ein »kraft idiot.«

Ymsar fatanir

Vit fara ongantíð at kalla ein færoyskan dómara sovorðið. Tað kanst tú heldur ikki gera, tá tú roknar við, at allir dómarnir gera sít fírstu hvørja ferð.

Men tá hetta er sagt, so skerst tað ikki burtur, at tað er ógvuliga ymiskt, sum teir, ið døma í 1. deild, tulka reglarnar. Tað sást í tí, sum tað verður brúkslað fyrri, og tað sæst eisini aftur í, hvussu nógv kort dómarnir gev-a.

At ein dómari í eins nógvum dystum, sum aðrir dómarnar hava dømt, skal hava givið upp móti fyra ferðum so nógv reyð kort, sum aðrir dómarnir hava givið, átti at sagt teimum, sum hava við dómning at gera – eygleiðarar og teir, sum seta dómarnar – at her er okkurt, ið ikki er, sum tað eigur at vera, tá tað ræður um felags fatan av reglunum.

Avleiðingarnar

Hvat skal gerast í slíkum førum, kunnu tað kanska vera fleiri áskoðanir um. Ein kundi verið, at dómarnir vóruð kallaðir til fundar fyrri at staðfesta, hvør stevnan er (hetta er ikki gjørt í summarsteðginum, hóast tað hevur verið tosað um tað), og ein onnur kundi verið, at ein dómari, sum eygleiðararnir meta ikki hevur dømt, sum hann átti at havt dømt, nøkur vikuskifti vóru frítikin fyrri at døma í fremstu røð.

Viðhvørt hevur tú fatanina av, at hetta verður ikki gjørt, og at teir, sum útnevna dómarnar lást eins ovitandi og forstokkaðir sum gomlu gubbarnir, ið stýrdu í kommunistiska Sovjetsamveldinum og tess fylgisneytum, plagdu at vera.

Dómarnir hava krav uppá, at teir vita hvar og nær teir skulu døma, og tí er væl skiljandi, at dómarnar verða settir fleiri vikuskifti í senn, men alikavæl elvir hetta til umhugsan, tí tað vil siga, at tað fer ikki avleiðingar fyrri ein dómara, at hann visir eitt avrik, sum ikki er í tráð við tað, væntað verður av dómurinum. Altso at teirra lutur er at sekta tað, sum skal sekast og annars syrgja fyrri, at spælarnir sleppa at spæla, og at bæði spælarnir og áskoðarnir í flestu førum hava alla orsök til heilt

Birgir Sondum heldur ikki, at útvisingarnar í Runavík vóru skeivar (Savnsmynd)

Kortini vóru røtt

EMIL L. JACOBSEN

Klaksvíkingar vóru ikki sørt ónøgdir við dómningina í dystinum millum NSÍ og KÍ í Runavík sunnudagin. KÍ fekk bæði Zoran Mancic og Harley Bertholdsen ríknar av vølli, og úrslitið 0-0 merkti helst, at KÍ misti sín FM-møguleika.

Birgir Sondum stóð fyrri dómningi í Runavík sunnudagin, og hann sigur, at kortini vóru rættvís.

– Eg haldi ikki, at kortini vóru skeiv, sigur Birgir Sondum.

– Tað sum hendi var, at Zoran Mancic fyrst fekk eitt gult kort fyrri at toga ein NSÍ-leikara niður á miðjuni. NSÍ-arin var á veg fram, tá Zoran rætti armin út og tók í økslina á honum. Tað fekk hann so gult kort fyrri, og tað var heldur eingin, sum mótmælti tí, greiðir Birgir frá.

– Tað var í 37. minutt, og í 61. minutt fór hann so eitt afturat, tá hann tók bóltin við hondini. Eyðstein Skipanes spældi bóltin framvið honum til vinstur og fór sjálvur til høgru. Zoran rætti við fríum vilja hondina út og steðgaði bóltinum. Soleiðis sá eg tað, hóast KÍ-arnir vóru ósamdir. Men eg má døma, so sum eg síggi tað, og ikki sum onnur síggja tað, sigur Birgir Sondum.

– Harley Bertholdsen var liðformaður, men summi hava fullkomliga misskilt hetta við liðformmonnum. Ein liðformaður hevur rætt til at spyrja dómarnum um ymiskt, men hann hevur ikki rætt

til at spilla fólk út og mótmæla hvørji einastu avgerð, dómarnir tekur, sigur Birgir Sondum.

– Tað fekk hann so kort fyrri í 68. minutt, og í 77. minutt feldi hann so ein NSÍ-leikari við at fara beint inn á øklarnar á honum, tá hesin var farin framvið honum, og so fekk hann eitt gult kort afturat.

Spekulera í kortum

Birgir Sondum visir eisini á tað óhepna í, at hann verður settur at døma KÍ tvær vikur upp í slag.

– Tá KÍ og TB spældu í Klaksvík, fekk Kurt Mørkøre reytt kort, tí hann sjálvur bað um tað. Spælarnir eru jú farnir at spekulera í kortum, og tað loysti seg hjá Kurt at fáa eitt gult kort afturat, tá hann fyrst hevði fingið eitt, so tað gjørdi hann við at kalla meg fyrri ein HB-fanatikka og alt mógulegt annað.

Birgir Sondum sigur, at av tí sama skuldi nærum einki til, aðrenn tað bleiv rok í Runavík sunnudagin.

– Eg skilji heldur ikki, at tað skal kunna bera til hjá spælarnum at spekulera í kortum, so sum teir gera.

Aftan á dystin í Runavík vóru KÍ-leikarar og -viðhaldsfólk í øðni, og onkur av KÍ-leikarunum sparkaði hol á hurðina til dómargarðið.

– KÍ-formaðurin Sverri og venjarin Jóannes royndu at síssa fólk, og tað skulu teir hava takk fyrri. Men eg ivist ikki í, at KÍ nýðist at rinda NSÍ endurgjald fyrri brotnu hurðina.

Ellivu dómarnar og 26 ostaskorpur

Higartil eru trettan av teimum átjan umfórnum í 1. deild í fótbóltslandskappingini farin afturum. Niðanfyrri hava vit sett upp, hvørji spælarnar hava fingið reytt kort í hvørjum dystinum, og hvør hevur verið dómari:

1. umfar: Niels S. Poulsen, B68. Sumba-B68 (Suni Johansen)
1. umfar: Hallur Danielsen, HB. B36-HB (Niklas á Lífðarenda)
2. umfar: Sámál Joensen, GÍ. B68-GÍ (Kim Ejdesgaard)
2. umfar: Ronnie Samuelsen, B36. KÍ-B36 (Petur Hansen)
3. umfar: Arnbjørn Danielsen, B36. B36-Sumba (Bergur Magnussen)
3. umfar: Aleksander Radosavlovic, TB. TB-KÍ (Kim Ejdesgaard)
3. umfar: Ingi Rasmussen, HB. NSÍ-HB (Niklas á Lífðarenda)
4. umfar: Tórður Holm, TB. Sumba-TB (Lassin Isaksen)
6. umfar: Símun Waag Høgnesen og Jan Joensen, KÍ. KÍ-VB (Birgir Sondum)
6. umfar: Søren Skov Jørgensen, GÍ. og Thomas Birch, Sumba. Sumba-GÍ (Bergur Magnussen)
7. umfar: Óli Johannessen, TB. TB-B68 (Birgir Sondum)
8. umfar: Bartal Eliassen, ÍF. ÍF-VB (Jóhan Carl Dam)
9. umfar: Sten Sørensen, TB. GÍ-TB (Jóhan Carl Dam)
10. umfar: Jan Dam, HB. HB-B36 (Lassin Isaksen)
10. umfar: Dejan Milanovic, NSÍ. GÍ-NSÍ (Petur Erhard Kjærbo)
10. umfar: Spasojé Biberdzic og Jan Poulsen, Sumba. B68-Sumba (Birgir Sondum)
11. umfar: Dánial Johan Joensen, Sumba. ÍF-Sumba (Suni Johansen)
12. umfar: Kurt Mørkøre, KÍ. KÍ-TB (Birgir Sondum)
12. umfar: Georg Kjærbo, Sumba. Sumba-B36 (Oddmar Andreassen)
12. umfar: Høgni Hansen, ÍF. B68-ÍF (Lassin Isaksen)
13. umfar: Zoran Mancic, KÍ og Harley Bertholdsen, KÍ. NSÍ-KÍ (Birgir Sondum)
13. umfar: Jón Tórður Holm, TB. TB-Sumba (Niklas á Lífðarenda)

Ellivu dómarnar hava higartil dømt í 1. deild. Teir eru nevndir niðanfyrri, og í klombur er sett talið á dystum, sum teir hava dømt, og talið av reyðum kortum, sum teir hava givið:

Lassin Isaksen (9/3), Niklas á Lífðarenda (8/3), Birgir Sondum (7/8), Oddmar Andreassen (6/1), Suni Johansen (6/2), Petur Erhard Kjærbo (6/1), Jóhan Carl Dam (5/2), Kim Ejdesgaard (5/2), Petur Hansen (5/1), Bergur Magnussen (5/3), Sjúður Norðbúð (3/0)

Summir í miðdeplinum

Vit velja eisini at halda, at allir dómarnar royna hvørja ferð at liva upp til, at teir eru ikki partur av spælinum, men at teirra setningar er at syrgja fyrri, at leikur fer fram eftir ásettu reglunum.

Men tað er samstundis ein sannroynd, at fatanirnar hjá dómurinum av, hvat er rætt, hvat tað skal brúkslað fríspark fyrri, hvat skal sekast og hvussu tað skal sekast, eru sera ymiskar. Vit síggja tað í færoysku kappingini vikuskifti eftir vikuskifti, og hagtöluni yvir reyð kort, sum vit hava gjørt upp, siga sína søgu.

Besta dømið um hetta vóru dómaraavrikini í HM endaspælinum í Fraklandi í summar. Teir flestu dómarnir høvdu tann hugburð, at avrikini og harvið royndirnar, sum høvdu gjørt teir til toppdómarnar og tiskil høvdu kvalifiserað teir til hesa stóru avbjóðingina, skuldu brúksast, og so syrgdu teir fyrri, at spælarnir fingi høvi til at dríva á, og tá dystirnir vóru loknir, so mintust áskoðarnir fótbóltsavrikini á vøllinum, men gloymdu skjótt, hvør hevði verið dómari.

Men tað vóru undantøk. FIFA royndi at stramma reglarnar – teir sögdu, at hetta varð gjørt fyrri at verja fótbóltspælið og spælarnar – og hetta hevði við sær, at summir dómarnar megnaðu at seta seg sjálvar í miðdeplinum. Spælarnir og áskoðarnir vóruð orkymlaðir, og avleiðingar av hesum avrikunum var, at spæl og úrslit lagaðu seg øðrvísi, enn tey høvdu gjørt, og sum dómarnir so at siga høvdu skikkað sær væl, og omaná alt var takkaraðin frá FIFA til dómarnar, ið høvdu staðið fyrri sovornum avrikum, at teir vóruð sendir til hús.

Besta dømið um hetta var dómarnir, sum dømdi mill-

skjótt eftir loknan dyst at gloyma, hvør dømdi.

Tá linjan verður brotin órógvar tað áskoðarnar og ikki minst spælarnar, sum í nógv teimum flestu førum akkurát vita, hvat bæði teir og móttøðumennirnir eiga at sekast fyrri og ikki eiga at sekast fyrri.

Spælarnar venja frá síðst í januar fyrri at vera væl fyrri, tá teir skulu spæla í steypakappingini og í landskappingini. Stríðið á hávet-

ri, tá tað er myrkt og kalt, er lítið hugaligt, men spælarnir dríva á, tí teir síggja fram ímóti ljósi og mildari tíðum. At teir so, tá góða árstíðin er í hæddini, verða noyðdir at sita utanfyri og hyggja á, tí teir – í eygunum á teimum sjálvum og so nógvum øðrum – eru leikbannaðir fyrri brot, sum ikki vóru brot, ið skuldu sekast við meiri enn kanska frispørkum, er væl skiljandi.